

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

**1. Διδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο
Ἄριστοτέλους *Πολιτικά* (Γ 1, 1-4/6/12)**

Τῷ περὶ πολιτείας ἐπισκοποῦντι, καὶ τίς ἐκάστη καὶ ποία τις, σχεδὸν πρώτη σκέψις περὶ πόλεως ἰδεῖν, τί ποτέ ἐστιν ἡ πόλις. Νῦν γὰρ ἀμφισβητοῦσιν, οἱ μὲν φάσκοντες τὴν πόλιν πεπραχέναι τὴν προᾶξιν, οἱ δ' οὐ τὴν πόλιν ἀλλὰ τὴν ὀλιγαρχίαν ἢ τὸν τύραννον· τοῦ δὲ πολιτικοῦ καὶ τοῦ νομοθέτου πᾶσαν ὀρῶμεν τὴν πραγματείαν οὔσαν περὶ πόλιν, ἡ δὲ πολιτεία τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἐστὶ τάξις τις. Ἐπεὶ δ' ἡ πόλις τῶν συγκειμένων, καθάπερ ἄλλο τι τῶν ὄλων μὲν συνεστώτων δ' ἐκ πολλῶν μορίων, δῆλον ὅτι πρότερον ὁ πολίτης ζητητέος· ἡ γὰρ πόλις πολιτῶν τι πλῆθος ἐστίν. Ὡστε τίνα χρὴ καλεῖν πολίτην καὶ τίς ὁ πολίτης ἐστὶ σκεπτέον. Καὶ γὰρ ὁ πολίτης ἀμφισβητεῖται πολλάκις· οὐ γὰρ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦσι πάντες εἶναι πολίτην· ἔστι γὰρ τις ὃς ἐν δημοκρατία πολίτης ὢν ἐν ὀλιγαρχία πολλάκις οὐκ ἔστι πολίτης.

Ὁ πολίτης οὐ τῷ οἰκεῖν που πολίτης ἐστίν (καὶ γὰρ μέτοικοι καὶ δοῦλοι κοινωνοῦσι τῆς οἰκήσεως), οὐδ' οἱ τῶν δικαίων μετέχοντες οὔτως ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ δικάζεσθαι (τοῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦσιν)... πολίτης δ' ἀπλῶς οὐδενὶ τῶν ἄλλων ὀρίζεται μᾶλλον ἢ τῷ μετέχειν κρίσεως καὶ ἀρχῆς. ... Τίς μὲν οὖν ἐστίν ὁ πολίτης, ἐκ τούτων φανερόν· ὧ γὰρ ἐξουσία κοινωνεῖν ἀρχῆς βουλευτικῆς καὶ κριτικῆς, πολίτην ἤδη λέγομεν εἶναι ταύτης τῆς πόλεως, πόλιν δὲ τὸ τῶν τοιούτων πλῆθος ἱκανὸν πρὸς αὐτάρκειαν ζωῆς, ὡς ἀπλῶς εἶπεῖν.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- A.** Από το κείμενο που σας δίνεται, να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το απόσπασμα: «Ὡστε τίνα χρῆ ... ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν».

Μονάδες 10

- B1.** «ἡ δὲ πολιτεία τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἐστὶ τάξις τις»: να σχολιάσετε τη φράση του Αριστοτέλη με βάση το κείμενο που σας δόθηκε.

Μονάδες 10

- B2.** Πώς τεκμηριώνει ο Αριστοτέλης τη θέση «καὶ γὰρ ὁ πολίτης ἀμφισβητεῖται πολλάκις» στο κείμενο που σας δόθηκε;

Μονάδες 10

- B3.** Λαμβάνοντας υπόψη τη φράση του κειμένου «πρὸς αὐτάρκειαν ζωῆς» και το παρακάτω μεταφρασμένο κείμενο, να παρουσιάσετε την αριστοτελική αντίληψη για την αὐτάρκεια.

Ἀριστοτέλους Πολιτικά (Α 2, 5-6)

Η κοινωνική οντότητα που προήλθε από τη συνένωση περισσότερων χωριών είναι η πόλη, μια κοινωνική οντότητα τέλεια, που μπορούμε να πούμε ότι πέτυχε τελικά την ύψιστη αὐτάρκεια· συγκροτήθηκε για να διασφαλίζει τη ζωή, στην πραγματικότητα όμως υπάρχει για να εξασφαλίζει την καλή ζωή. Η πόλη, επομένως, είναι κάτι που ήρθε στην ύπαρξη εκ φύσεως, όπως ακριβώς και οι πρώτες κοινωνικές οντότητες, αφού αυτή είναι το τέλος εκείνων κι αφού αυτό που λέμε φύση ενός πράγματος δεν είναι παρά η μορφή που αυτό έχει κατά τη στιγμή της τελείωσης, της ολοκλήρωσής του: αυτό δεν λέμε, πράγματι, πως είναι τελικά η φύση του κάθε πράγματος, π.χ. του ανθρώπου, του αλόγου ή του σπιτιού, η μορφή δηλαδή που το κάθε πράγμα έχει όταν ολοκληρωθεί η εξελικτική του πορεία; Επίσης: Ο τελικός λόγος για τον οποίο υπάρχει ένα πράγμα

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

είναι κάτι το έξοχο, και η αυτάρκεια είναι τελικός στόχος και, άρα, κάτι το έξοχο.

Μονάδες 10

B4. Πώς εξηγείται η στάση του Αριστοτέλη να ασκεί αυστηρή κριτική στις απόψεις των άλλων σχολών και των εκπροσώπων τους;

Μονάδες 10

B5. Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας, απλές ή σύνθετες, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ὀρῶμεν, μορίων, οἰκεῖν, μετέχειν, ἰκανόν.**

Μονάδες 10

2. Αδίδακτο κείμενο

Ἰσοκράτους Παναθηναϊκός 130-131 (να')

Περὶ δὲ τῶν παραλαβόντων τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, ἦν ἐκεῖνος [Θησεύς] παρέδωκεν, οὐκ ἔχω, τίνας ἐπαίνους εἰπὼν ἀξιούς ἂν εἶην εἰρηκῶς τῆς ἐκείνων διανοίας. Οἵτινες ἄπειροι πολιτειῶν ὄντες, οὐ διήμαρτον αἰρούμενοι τῆς ὑπὸ πάντων ἂν ὁμολογηθείσης οὐ μόνον εἶναι κοινοτάτης καὶ δικαιοτάτης ἀλλὰ καὶ συμφορωτάτης ἅπασι καὶ τοῖς χρωμένοις ἠδίστης. Κατεστήσαντο γὰρ δημοκρατίαν οὐ τὴν εἰκῆ πολιτευομένην καὶ νομίζουσιν τὴν μὲν ἀκολασίαν ἐλευθερίαν εἶναι, τὴν δ' ἐξουσίαν ὅ,τι βούλεται τις ποιεῖν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ τὴν τοῖς τοιούτοις μὲν ἐπιτιμῶσαν, ἀριστοκρατία δὲ χρωμένην.

διαμαρτάνω: αποτυγχάνω

εἰκῆ: χωρίς σχέδιο, άσκοπα

ἀριστοκρατία: αξιοκρατία

Γ1. Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

παραλαβόντων: το β' ενικό πρόσωπο στην προστακτική του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

διοίκησιν:	την κλητική του ενικού.
ἦν:	την αιτιατική του πληθυντικού στο ίδιο γένος.
τίνας:	την αιτιατική του ενικού στο ουδέτερο γένος.
διανοίας:	τη δοτική του πληθυντικού.
διήμαρτον:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική του ενεστώτα στην ίδια φωνή.
αίρουμένοι:	το β' ενικό πρόσωπο στην ευκτική του αορίστου β' στην ίδια φωνή.
ἅπασι:	τη γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.
ἠδίστης:	το επίρρημα στο θετικό βαθμό.
ἐπιτιμῶσαν:	το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

- Γ3.** Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων του κειμένου: **τῆς πόλεως, ὄντες, ὑπὸ πάντων, ἐλευθερίαν, ἀριστοκρατία.**

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μη μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις ερωτήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
3. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
4. Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ